

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 290. — ŠTEV. 290. NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 10, 1924. — SREDA, 10. DECEMBRA 1924. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII

PEREČA VPRAŠANJA V AM. KONGRESU

Senator Borah je preprečil vse poskuse, da se v najkrajšem času glasuje glede predloge, tikajoče se plač poštinskih uslužbencev. — Sterling je stavil nov predlog. — Koncem prihodnjega tedna se bo kongres odgodil za božične praznike. — Razprava o poštini predlogi bo po Božiču.

Washington, D. C., 9. decembra. — Senator Borah je včeraj v senatu blokiral poskus senatorja Edge iz New Jersey, da se sklene dogovor glede glasovanja, tikajočega se vprašanja predloge glede povišanja plač poštinskih uslužbencev preko veta predsednika Coolidge-a. Senator Edge pa je izjavil, da bo izsilil stvar ob prvi priliki, ki se mu bo nudila.

Kakorhitro bo zavrnjena predloga glede Musce Shoals, bo vprizoril senator Edge pogon za sprejem poštne predloge za povišanje plač poštinskih uslužbencev. Senator Sterling bo ob istem času skušal izposlovati veto ter izročiti zadevo poštinnemu departmentu. Izjavil je, da je njegov namen izposlovati revizijo te predloge, da bo ugotovila tudi pokritje stroškov za povečane izdatke. Prijatelji predloge pa izjavljajo, da je glavni namen te referenčne predloge poraziti predlogo samo, s katero bi se povišalo plače poštinskih uslužbencev.

Senator Borah je nasprotoval dogovoru, da se sklepa o tej predlogi takoj.

Senator Robinson, demokratični voditelj, je nato izjavil, da bi bilo povsem primerno in pravično storiti nekaj, a njegov predlog ni bil sprejet.

Senator Edge je nato nudil modifikacijo svojega prvega predloga ter izjavil, naj se glasuje prihodnji petek, a dovoli debato. Senator Sterling je izjavil, da temu ne nasprotuje, a senator Borah je zopet ugovarjal ter rekel, da se ne more senat lotiti te zadeve, dokler ne bo rešeno vprašanje Musce Shoals.

Senator Edge je izjavil nato, da bo spravil predlogo na površje ob priliki.

Vse kaže, da se bo kongres odgodil za božične praznike koncem prihodnjega tedna. Vspricho sedaj prevladujočih okoliščin domnevajo prijatelji poštne predloge, da bo razprava glede slednje preložena na čas po praznikih. S tem bi bilo seveda olajšano delo nasprotnikov predloge in koncem konca bi bil vzdržan tudi veto.

NAČRTI PREDSEDNIKA CAL. COOLIDGEA.

Washington, D. C., 9. decembra. Predsednik Coolidge je sklical skupaj na posvetovanje voditelje v poslanski zbornici. Njegov namen je napotiti jih k sprejemu predloge še v sedanjem zasedanju kongresa, da se prepove objavljanje listin, tikajočih se dohodninskega davka.

(Predsednik Coolidge je bil vedno v službi kapitala in povsem jasno je, kaj je namen dohodninskega davka, kajti to objavljanje vzneta v celi državi, posebno med revnimi sloji, veliko ogorčenje).

VEIKA NESREČA V RUDNIKU.

Amherst, Nova Škocija, 8. dec. Vsed hudih potresnih sunkov se je posul del rova v Springfield Mine. Zasulo je 23 rudarjev, katere so šele po trurnem delu rešili. Eden med njimi je kmalu zatem umrl.

BANDITI SO OROPALI BANKO

Chicago, Ill., 9. decembra. — Štirje banditi so danes napadli uslužbenca Mawr državne banke ter odnesli deset tisoč dolarjev. O napadaleh nimajo nobenega sledu.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

se izborna prodaja. V kratkem času smo ga prodali že par tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, sicer bo ostal brez njega. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev in pratik, naj se požurijo, da ne bo prepozno. SLOVENSKO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

ZGODOVINSKO POSLOPJE IZPREMENJENO V MUZEJ.

Slika nam predstavlja zgodovinsko poslopje v San Antonio, Texas, krog katerega so se vršili najhujši boji za prostost in neodvisnost. Poslopje bodo popolnoma preuredili ter ga izpremenili v muzej.

NEMŠKE VOLITVE NISO IZČISTILE SITUACIJE

Volitve, ki so se vršile v Nemčiji, niso baje ustvarile nikake jasnosti. — Zmagali so sicer republikanski elementi, a niso mogli dobiti delavne večine.

Berlin, Nemčija, 9. decembra. Tako zagovorniki kot nasprotniki Dawesovega načrta in svetovnega pobratenja so tekmo zadnjih državnoborskih volitev izvajali zmago, a prvi so seveda priborili večino. Ta izjava zveni sicer nevarno, a temelji na posledicah volitev, v kolikor so bile objavljene do sedaj. Če bodo potrjena poročila, ki so prišla dosedaj semkaj, bo obstajala prihodnja vlada iz socijalnih demokratov, demokratov, pristavev centurama ali klerikalcev in pristavev ljudske stranke. Novi državni zbor bo imel približno 25 članov več kot prejšnji.

Socijalni demokratje bodo predstavljali najmočnejšo stranko v novem nemškem državnem zboru. Čeprav niso še dospela popolna poročila o izidu volitev, je zgorajšnja izjava povsem utemeljena. Dobili so močnejše trideset sedežev več kot so jih imeli v zadnjem državnem zboru. Dosedaj so se pokazali precej prijazni Dawesovemu načrtu in njih ojačena sila je dobro znamenje za one, ki žele, da se ta načrt, s sodelovanjem nemške vlade, gladko izvede.

Tudi nacionalisti, nasprotniki Dawesovega načrta, so pridobili na moči in zelo vrjetno je, da se bo izenačilo na ta način število glasov. Druge stranke, ki so soglasno z dosedanjimi poročili pridobile na moči, so demokratična, centrum ali klerikalna stranka ter Stresemannova ljudska stranka.

Ljudska stranka, ki sedi na najskrajnejši desnici ter vključuje vse nemške monarhiste, med temi Ludendorffa, pa je doživela velik poraz. Isto se tudi lahko reče glede sprajne levice, ki je komunistična.

Nacionalisti smatrajo izid volitev za svojo zmago, ker so pričrani, da bo potreba uveljaviti takozvano meščansko vlado.

PO BERLINU DIVJA TIFUS.

Berlin, Nemčija, 9. decembra. Po tukajšnjem mestu se je strahovito razpasla epidemija tifusa. Med drugimi je tudi podlegel Heinemann, član berlinskega mestnega sveta.

\$150,000 ZA PRODAN BOMBAŽ.

Yazoo City, Miss., 9. decembra. W. E. Jones, ki je lastnik Marcella plantaže, je prodal svoj pridelek bombaža za \$150,000. To je bila rekordna prodaja v tej okolici.

MILIJONI DOLARJEV V DOBRODELNE SVRHE

Duke, tobačni kralj, je dal v dobrotvorne svrhe štirideset milijonov. — Tudi Eastman, znani izdelovalec fotografskih aparatov, je podaril izdatno svoto.

Charlotte, N. C., 9. decembra. James B. Duke, tobačni kralj ter eden največjih magnatov v državi, je ustanovil trustni sklad v zvezi s štirideset milijonov dolarjev, s katerim naj bi se ustanovilo in vzdrževalo v North Carolini vseučilišče, znano pod imenom Duke University. Na razpolago bo takoj šest milijonov dolarjev, da se kupi potrebna zemljišča, zgradi poslopja ter jih opremi tako kot je treba za tak zavod. Sklad bo upravljalo petnajst zaupnikov, ki naj bi neprestano predstavljali enotno zastopstvo.

Družina Duke je darovala že pogosto velike svote v vzgojevalne in dobrodelne svrhe, a zadnji dar presega vse, kar je storila dosedaj.

Eastman, znani izdelovalec fotografskih aparatov je tudi podaril petnajst milijonov v dobrodelne svrhe.

DEVET ŽENSK IN TRIJE MOŠKI NA POROTNIŠKI KLOPI.

Los Angeles, 9. decembra. — Tukaj se vrši porotna obravnava proti bivšemu rokooboru McCoyu, ki je obtožen, da je usmrtil Mrs. Thereso Moos. Na porotniški klopi sedi devet žensk in trije moški. Autri bodo zaslišane pričre državnega predništva.

DR. HAINISCH JE POSTAL PREDSEDNIK AVSTRILJSKE REPUBLIKE.

Dunaj, Avstrija, 9. decembra. Danes je bil izvoljen predsednikom avstrijske republike dr. Michael Hainisch. Od meščanskih strank je dobil 111 glasov. Socijalisti se niso udeležili volitev.

AMERIŠKI POSLANIK NA ANŠKEM DVORU.

London, Anglija, 9. decembra. Danes se je vršila na čast ameriškega poslanika Franku B. Kellogg velika pojedina. Čuje se, da sa mu jo priredili v slovo, ker se vedno bolj vzdržujejo govorice, da bo Kellogg odpoklican. Uradniki ameriškega poslanstva nočejo razpravljati o tem.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

BAVARCI ZAHTEVAJO IZGON "CARJA" CIRILA

Bavarski radikalci zahtevajo, naj se izžene iz dežele ruskega velikega kneza Cirila, ki se je proglasil "carjem" Rusije. — Njegova žena se mudi v New Yorku, kjer ji zelo ugaja.

Berlin, Nemčija, 9. decembra. Ruski veliki knez Ciril, ki se je nedavno proglasil carjem vseh Rusov in kojega žena se mudi na obisku v Združenih državah, bo najbrž prisiljen kmalu zapustiti Koburg, kjer ima neke vrste dvor, če so verodostojna poročila, ki prihajajo iz Bavarske.

Nezaposlena kraljevska veličanstva s svojimi parasi so postala resna zadruga za Bavarsko, posebno pa v Saehsen-Koburg-Gotha, iz katere dežele so izšli številni vladarji evropskih dežel v prejšnjih časih v dnevih pred vojno.

Številni teh vladarjev so se vrnili sedaj domov v Koburg-Gotha, kjer delajo zgago.

Najbolj odlična primera med temi je veliki knez Ciril, o katerem se domneva, da je šel nekoliko predaleč, ko se je dal proglasiti carjem vseh Rusov kot naslednik umorjenega Nikolaja II. ter ustanovil neke vrste dvor v Koburgu, kjer žive prejšnji bolgarski car Ferdinand in številni nadaljni parasi.

Komunisti v bavarskem parlamentu so pozivljali vlado, naj izžene Cirila in znano je, da se mu je namignilo, da bi bilo boljše, če bi "mufal" ter se preselil v kak drugi kraj, kjer so monarhije bolj priljubljene.

Prejšnja carina, mati pokojnega carja Nikolaja, pa zavrača vse zahteve Cirila ter vstraja pri domnevanju, da je njen sin še vedno živ.

Povest, prihajajočo iz Berlina, da bo veliki knez Ciril kmalu izgnan iz Bavarske, so včeraj zvečer odločno zanikali spremljevalci njegove žene, ki se mudi v New Yorku.

V naših formalnih informacijah se glasi, — je rekel neki njen upravljevalec, — da nima veliki knez niti najmanjšega namena zapustiti Koburg.

Na vprašanje, če je prišla ta informacija direktno od velike knežinje, je odgovoril dobitni: — Ni treba, da bi prišlo tozilevne informacije od nje same. Lahko pa rečem, da prihajajo te informacije iz oficijelnih virov.

DR. MATAJA O AVSTRILJSKI ZUNANJI POLITIKI.

Dunaj, Avstrija, 9. decembra. Novi avstrijski zunanji minister dr. Mataja je izjavil, da bo avstrijska vlada ratificirala s čehoslovaško vlado sklenjeno trgovsko pogodbo. Nova avstrijska vlada, je izjavil minister, temelji na podlagi medsebojnega sporazuma s sosedi in hoče zgraditi in utrditi trgovske odnose s srednje-evropskimi narodi, s čemur bo ugodno vplivala na gospodarske in politične razmere v Evropi. Nadaljevala bo politiko dr. Seipla in storila vse, da vzdrža s sosedi najboljše odnose.

TROCKIJEVE ČETE V SPOADU Z ZINOVJEVIMI PRIŠTAŠI.

London, Anglija, 9. decembra. Iz Beograda prihajajo poročila, da je dobil tamošnji zunanji urad iz zanesljivega vira brzojavko, da se ja završil oster spopad med četami Leona Trockega in pristaši Zinovjeva. Obe stranki sta imeli precejšnje izgube.

ANGLEŠKA VLADA IN MIROVNI CILJI

Anglija je zagotovila Ligo narodov, da bo pospeševala cilje svetovnega miru. — Angleški minister za zunanje zadeve, Chamberlain, je rekel, da ne pomenja prošnja za preložitve razprav glede ženevkega protokola opozicije proti dokumentu. — Tudi Italijani se zavzemajo za Ligo narodov. — Kdo bo naslednik Španske v Maroku?

Poroča Carter Field.

Rim, Italija, 9. decembra. — Zaupanje v Ligo narodov kot mogočno silo za svetovni mir in človeško srečo je tvorilo glavno vsebino govorov ob sestanku dva in tridesetega zasedanja sveta Lige narodov, ki je pričel s svojimi posvetovanji v Doria palači, ki je slavna radi svojih umetniških zakladov.

Potreba povdarjanja koristnosti Lige je bila brez dvoma posledica najnovejše prošnje Anglije, naj se preloži razprave glede ženevkega protokola in glede razoroževalne konference in vtisa, ki je pričel splošno prevladovati, da postaja Anglija vedno bolj hladna napram Ligi.

Austen Chamberlain, angleški minister za zunanje zadeve, si je v svojem nagovoru očitno prizadeval razpršiti ta vtis. Pojasnil je, da je bil angleški kabinet v velikih zadregah radi rimske konference, da pa je vlada, narod in celo opozicija odobrila njegovo potovanje, ker žele vsi izkazati svoj respekt Ligi in ker se vsi zavdajo visoke vrednosti stvari, katere je dosegla Liga in ki jih hoče doseči v bodočnosti.

Vedno večjo važnost Lige narodov so poudarjali tudi Signor Salandra, v imenu Italije in Afranio Mello Franca iz Brazilije.

Glede protokola za miroljubno urednavo sporov je bilo precej napetosti in konferenčnih krogih, posebno z ozirom na angleški predlog, naj se preloži na poznejši čas sklicanje razoroževalne konference. Vsa znamenja pa so kazala, da bo protokol obveljal.

Ob istem času je svet, z ozirom na ameriške interese, sklenil imenovati posebni komitej petnajstih svetovnih juristov, kojih naloga naj bi bila proučiti kodificiranje mednarodnega prava. Več kot enkrat se je omenilo ime predsednika Coolidge-a, ki je pred kratkim priporočil tako kodifikacijo.

Rim, Italija, 9. decembra. — Čeprav se je sestal včeraj svet Lige narodov k splošnem posvetovanju, so važnost teh posvetovanj vendar nadkrilile razprave, ki se vršle med angleškimi, francoskimi in italijanskimi delegati, kojih vlade baje nameravajo vprizoriti skupno akcijo v Aziji, Afriki in na Balkanu. Austen Chamberlain, angleški minister za zunanje zadeve, je imel tri posvetovanja z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem ter prejšnjim francoskim ministrskim predsednikom Briandom.

Glavna zadeva, krog katerih se sučejo ta pogajanja, je vprašanje, kdo bo sledil Španski v Maroku v slučaju, da bi sklenila popolnoma izprazniti to ozemlje.

RUSI KUPUJEJO AMERIŠKI VELIKA EKSPLOZIJA KISIKA.

New Orleans, 9. decembra. — Zastopniki ruskega tekstilnega sindikatu so nakupili tukaj velike količine kisika. Če meseca januarja bo odposlanih v Rusijo 25,000 velikih bal bombaža.

V Greenville, N. J., sta eksplodirala dva velika tanka kisika. Eksplozija je porušila skoraj vso napravo Oxygen Manufacturing Company. Kaj je bil vzrok eksplozije, se zaenkrat še ni moglo dognati.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče: JUGOSLAVIJA: 1000 Din. — \$15.90 2000 Din. — \$31.60 5000 Din. — \$78.50 Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE. 200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75 300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

da pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust. Vrednost Dinarjem in Litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neget takovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BEZOAVNE PISMO IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York, N. Y. Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

-RANK SAKSER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Ca tole leto velja list na Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Ca pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Ca dobi leto	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

31 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2575ALICE PRINTING CO.
TRADES UNION COUNCIL
NEW YORK CITY

OBOROŽEVANJE

Ameriški kongresniki, ki so se sestali v Washingtonu, se bavijo z vsakovrstnimi rečmi.

Obe zbornici našega narodnega parlamenta se posvečujeta o važnih vprašanjih, ki bodo baje igrala v bližnji bodočnosti veliko in važno vlogo.

Vrše se debate, stavlja se predlogi in se v isti sapi bodisi sprejemajo, bodisi zavračajo.

Pred par dnevi je poseben odbor poslanske zbornice razpravljal o ameriških letalcih, ki so poleteli krog sveta.

Rečeno je bilo, da so zaslužili primerno nagrado, in to je dalo povod govornici, da je treba izpopolniti vojaško zračno službo.

Združene države, ki imajo najboljše in največje zračne ladje, morajo posvetiti vso svojo energijo vojaškemu zrakoplovstvu.

Poveljnik zračne ladje "Shenandoah", Zachary Lansdowne, je rekel: —

"Res imamo par zrakoplovov, toda to vse skupaj ni nič. Prej ne smemo mirovati, dokler ne bo vsa ameriška obala tako gosto zastražena z aeroplani, da se ne bo moglo nobeno sovražno letalo vstuliti v Združene države."

Po njegovem mnenju bi bilo najbolj pametno zgraditi zaenkrat že vsaj dvajset velikih vodilnih zračnih ladij, kojih vsaka bi dobavljala tristoletni aeroplanom kurivo in potreben material.

Nato naj bi začeli graditi aeroplane.

Dvajset zračnih ladij, kakršna je "Z R - 3", bi po tem takem vzdrževalo 3000 aeroplanov.

Soglasno s tem bi morali zgraditi samo za obrežno branbo 6000 navadnih vojaških aeroplanov.

Za notranjo obrambo bi zadoščalo, po mnenju tega zračnega strokovnjaka, približno število.

Pri tem pa ne gre samo za zavarovanje proti sovražniškemu napadom, za zaščito človeških življenj in narodnega bogastva.

Aeroplani so primerni tudi za vse drugačne svrhe.

Pravijo, da je mogoče z aeroplani zatirati vstaje, preprečiti atentate ter si agotoviti absolutno podložnost podložnika.

Združene države potrebujejo dobrega orožja na morju in v zraku.

Njihov namen je, dobiti kontrolo nad drugimi deželami in si priboriti nove trge.

Katerakoli dežela se oborožuje, se ne oborožuje za obrambo, pač pa za napad.

Ameriška obala ni ogrožena, ampak Pacifik bo ogrožen.

Dopisi.

Porterville, Cal.

Cenjenim čitateljem Glas Naroda imam naznaniti, da smo pokopali "pionirko" californijskih Slovencev, staro gospo Ano Simonich, ki je po dolgi, mučni triletni bolezni v Gospodu zaspala dne 24. novembra. Bil je veličasten spoved. Za krsto se je pomikalo nič manj kot 30 kar. Stari pionirji brez ozira na versko izpoved so ji tem potom izkazali zadnjo čast. Pri pogrebnih obredih, ki jih je vodil novi župnik Father Daley, je bila cerkev polno natlačena.

Obloženi truck z cvetlicami in venci so svedočili sožalje do blage pokojnice.

Mrs. Martin Simonich je bila rojena v Vojni vasi pri Črnomlju pred 68 leti. V Porterville je prišla pred 48 leti, kjer sta si obljubila ona in Martin zakonsko zvestobo. Bog je blagoslovil njun zakon, kajti odgojila je zdrave 4 sine in hčeri, od katerih je Mary pristopila v samostan k nunam, potem ko je podučevala 4 leta ljudsko šolo.

Vsa mlada, kot tudi stara leta je preživela pokojnica na kmetiji, kjer je pred leti marsikatero "Kranjca" brezplačno nahranila.

Za njo žaluje njen soprog Martin Simonich, 4 odrasli sinovi in 3 hčere.

Naj v miru počiva!

Vreme imamo jako ugodno za obiranje oranž, katerih je letos dosti. Pšenke smo posejali, same dežja bi kmalu radi kaj dobili. Mraza letos tu še ne poznamo, da si je po gorah že sneg zapadel. Južni vetrovi pa so dobro znamenje za prosperiteto za bodoče leto, ker farmer je odvisen največ od vremena.

Pozdrav čitateljem!

J. R. Simonich.

Ely, Minn.

2. decembra so bile v Ely mestne volitve. Slovenci so imeli dva kandidata. Eden je kandidiral za župana, drugi za mestni zbor.

Težko mi je povedati, kdo je zmagal. Slovanska bolezen, ki se ji pravi nesloga, se je bila namreč zakotila tu, in ta je zmaga. Mogoče pride spet kakšno zdravilo, v podobi "The Womens League of Law Enforcement", ki bo gledala, da se izpolnjuje osemnajsti odstavek k postavam. Potem se bodo odprle oči nekaterim naprednim zavidecem, ampak bo prepozno.

Vsa mlada, kot tudi stara leta je preživela pokojnica na kmetiji, kjer je pred leti marsikatero "Kranjca" brezplačno nahranila.

Za njo žaluje njen soprog Martin Simonich, 4 odrasli sinovi in 3 hčere.

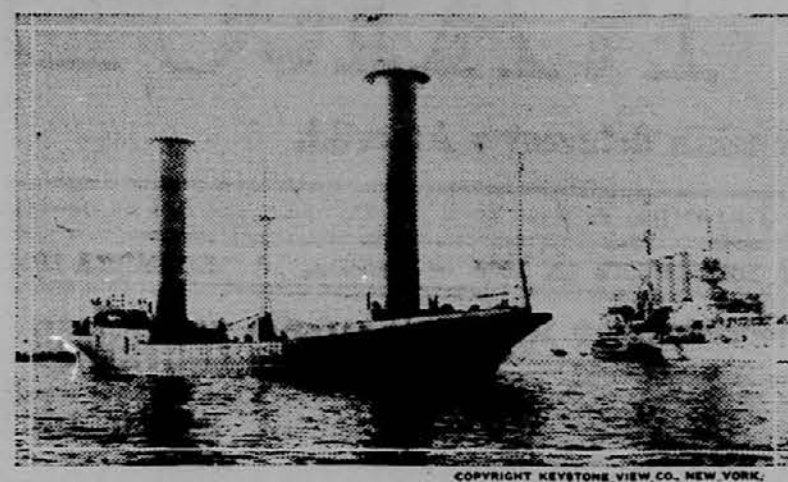
Naj v miru počiva!

Vreme imamo jako ugodno za obiranje oranž, katerih je letos dosti. Pšenke smo posejali, same dežja bi kmalu radi kaj dobili. Mraza letos tu še ne poznamo, da si je po gorah že sneg zapadel. Južni vetrovi pa so dobro znamenje za prosperiteto za bodoče leto, ker farmer je odvisen največ od vremena.

Pozdrav čitateljem!

J. R. Simonich.

LADJA, KATERO GONI ZRAK.

COPYRIGHT KEYSTONE VIEW CO., NEW YORK.

Nemec Anton Flettner je iznašel novo gonilno silo za ladje. Ladja ima dva visoka stolpa, v katera se lovi zrak. Pritisk zraka proizvaja v notranjosti električno gonilno silo. Prvi poskusi so se izborno obnesli.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

IZGUBA AMERIŠKEGA DRŽAVLJANSTVA VSLED IZSELITVE

Kadar se ameriški državljani izrečno odpove ameriški državljanstvu oziroma kadar nastanejo take okoliščine, da zakon smatra, da se je isti dosledno odpovedal ameriški državljanstvu, rabi mo za to izraz: "expatriation".

Drugi odstavek zakona od 2. marca 1907 vsebuje določbe glede ekspatriacije.

Glede vsakega ameriškega državljan — tukaj rojenega ali naturaliziranega — zakon smatra, da se je odpovedal ameriški državljanstvu, ako se naturalizira v kakik inozemski državi v znišlu njenih zakonov ali ako zapriseže zvestobo taki državi.

Glede naturaliziranih državljanov veljajo še posebne določbe.

Ako tujerodec, ki je postal ameriški državljani, se preseli v inozemstvo in stanuje tam gotovo dobo, se smatra, da je prenehal biti ameriški državljani. Ta doba znaša dve leti v sami inozemski državi, od koder je on prišel, in pet let v vsaki drugi inozemski državi. Ameriški državljani, rojeni v Jugoslaviji, ki se povrne v stari kraj, bi torej izgubili ameriško državljanstvo po dveh letih bivanja v Jugoslaviji oziroma po petih letih bivanja, recimo, v Italiji.

Zakon domneva, da se je dotičnik s takim bivanjem odpovedal ameriški državljanstvu. Ali to domnevo je mogoče ovreči, ako dotičnik predloži ameriškim diplomatnim ali konzularnim zastopnikom zadostne protidokaze; zakon prepušča državnemu departmentu, da določi, kake dokaze treba v takem slučaju.

Zakon tudi določa, da se noben ameriški državljani ne sme odpovedati državljanstvu, kadar se domovina nahaja v vojnem stanju.

Državni departmeni predpisuje sledeča dokazila s strani onih naturaliziranih državljanov, ki vzlic

dvlethnemu bivanju v svoji rojstni domovini oziroma vzlic petletnemu bivanju v kakik drugi inozemski državi hočejo, da se jih še vedno smatra za ameriške državljane.

Ameriška vlada ga bo smatrala še nadalje za svojega državljan: 1. ako dokaže, da stanuje v inozemstvu izključno ali poglavitno kot zastopnik ameriške trgovine ali obrti in da namerava končno povrniti se v Združene države in tu redno stanovati. Posebno pravilo glede naturaliziranih državljanov, ki so se nastanili v Kanadi, Mehiki, Zapadni Indiji, Centralni Ameriki ali Panami, določa, da morejo ovreči domnevo ekspatriacije, ako predložijo ameriškemu diplomatnemu ali konzularnemu zastopniku, dokaz, da so v službi kake družbe, kontrolirane od ameriških državljanov in ki pospešuje interese te dežele.

2. ako dokaže, da stanuje v inozemstvu v poštenem namenu radi zdravja ali vzgoje, in da namerava končno povrniti se v Združene države in tu stanovati.

3. ako dokaže, da je nujna sila, karšne on ni mogel predvideti, preprečila izvršitve njegovega poštenega namena, da bi se povrnil v Združene države tekom postavnega roka, in da namerava povrniti se in tu stanovati.

4. ako dokaže, da stanuje v inozemstvu kot redno imenovani zastopnik priznane ameriške poslovne, znanstvene, dobrodelne ali verske organizacije in da namerava končno povrniti se v Združene države.

Predpisi povdarjajo, da treba za vse take okoliščine doprinesti zadostna dokazila. Enostavna izjava, da je temu tako, — pa naj bo tudi pod prisego — ne zadostuje.

Po svetu.

ŠKOF JE POGLAVER BOSTONSKE UNIVERZE.

Boston, Mass., 9. decembra. — Ravnatelj Bostonske univerze so danes izjavili, da je bil izbran rektorjem William F. Anderson, škof metodistovske cerkve. Svojo službo bo nastopil dne 1. januarja.

Postal bo naslednik dr. Lemuela H. Murlina.

ANGLEŠKI PRINC BO OBISKAL JUŽNO AMERIKO.

London, Anglija, 9. decembra. — Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da bo spomladi obiskal angleški princ Južno Ameriko ter se nato podal na angleški bojni ladji v Južno Afriko. Njegovo potovanje bo trajalo par mesecev.

DRAGE ZNAMKE.

Pariz, Francija, 9. decembra. — Na dražbi v hotelu "Ventes", so bile štiri francoske znamke iz leta 1840, škrlatno-rdeče barve, prodane za 300.000 frankov. Druge znamke tega leniša so se prodajale po 60.000 frankov.

AMERIKA SE BO UDELEŽILA KONFERENCE GLEDE TRGOVANJA Z OROŽJEM.

Washington, D. C., 9. dec. — Ameriška vlada je obvestila Ligo narodov, da bo poslala svojega zastopnika na konferenco, koje namen bo uravnati trgovino z orožjem.

Rim, Italija, 9. decembra. — V kratkem bodo odprli testament slavnega italijanskega skladatelja Puccinija.

Njegovi sorodniki domneva, da je zapustil dvajset milijonov lir premoženja.

Mož je delal, kot mu je zdravnik zapovedal. Njegova lica so postala rožna, hoja mu je bila prožna, kri mu je valovala v žilah, bil je junak, da bi se najrajši z vsem svetom spoprijel. Ves srečen in zadovoljen je blagoslovil zdravnika in njegove nasvete.

Nekega dne pa gre mimo hiše. Na strehi so bili delavci in so streho popravljali. — Plosk! — težka opeka pade na njegovo glavo. Mož je cepnil ves krvav na tla, prokrel zdravnika, ker mu ni prepovedal hoditi mimo hiše, katero delavci popravljajo, parkrat se je stresel in umrl.

Rad bi zvedel za naslov mojega bratrance ANDREW REPICH, ki je stanoval svoječasno v Tuckahoe, N. Y. in pozneje na 54 E. 101 St., New York City. Prosim rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da mi naznani, za kar bom zelo hvaležen. — William Repich, 1114 Wiloughby Ave., Brooklyn, N. Y.

Peter Zgaga

Pokojni Cankar — Bog mu dal dobro — (Slovenci so imenovali po njem kos Ljubljanskega na brežja — in to je menda vse, kar so mu Slovenci dali) je vdano rekel, ko je slišal kaj presenetljivega: "Čudno se snuče časa koles — enkrat podolgem, enkrat počez..."

Tega mnenja je tudi človek, ko sliši, kaj se je godilo in zgodilo pri brooklynskem slovenskem pevskem društvu "Danici".

Tisti, ki so društvo okradli za par sto dolarjev, so prišli zopet na površje.

Na vodilna mesta se pa najbrž niso povzpeli za namenom, da bi dali nazaj ukradeni denar.

Ob prvi priložnosti še kaj več o tem.

Rojak je pisal uredništvu med drugim tudi sledeče:

V hišo prihaja tudi Edinost. Jaz imam polna usta zoper ta list, pa kaj se bom s Kovertu podajal v debato? Ali ni sramota za slovenski narod, ker je Edinost pred časom pisala nekako takole: Vsak, ki podpira Glas Naroda in njegovo upravo, je človek brez značaja! — Dobro, — toraj tisti rojaki, ki so poslali svojem v domovino skozi zanesljivo trdko Frank Sakser State Bank že milijone, in ni bilo čuti še nikakini pritožb, torej ti ljudje so breznačajnejši? Tisti, pa, ki ob vsaki priliki vbojame prosijo, on pa naj bo gentleman?

To so moške in poštene besede. Ali more kdo trdit nasprotno?

Pravili so mi o rojaku, da se je zaročil in poročil.

Prej ga nisem videl že dolgo vrsto let, par dni po poroki ga pa srečam.

— Torej je res? — ga vprašam. — Moje iskrene čestitke! Pa tako nagloma si skočil v zakonski jarem. Vrijmi, da sem presenečen. — Kaj se hoče. Najbrž mi je bilo usojeno — je odvrnil — da sem dobil tako lepo, dobro in sladko ženico.

— Kako sta se pa vendar seznanila?

— Dolgo časa sem že škilil zanj, pa se ji nisem mogel približati. Žive duše nisem imel, da bi me predstavil. Na neki pojedini sta pa slučajno prišla skupaj. Pomislil, tik poleg nje sem sedel. Ona me ni niti pogledala, jaz sem pa kar gorel v sami strasti. Nestrpo sem čakal prilike, da jo nago vorim. Končno so servirali nekaj na velikem krožniku — sam ne vem, kaj je bilo. Le to vem, da je bilo gosto, rmeno in packasto. Prolim ji krožnik, pa tako nerodno, da sem skoro vse vrnil in polil po njeni svileni obleki. Ona me grdo pogleda od vrha do tal in zaničljivo pravi: — O ti presneti prašič! Beseda je dala besedo, in vidiš, to je bil začetek najine ljubezni.

Mož je delal, kot mu je zdravnik zapovedal. Njegova lica so postala rožna, hoja mu je bila prožna, kri mu je valovala v žilah, bil je junak, da bi se najrajši z vsem svetom spoprijel. Ves srečen in zadovoljen je blagoslovil zdravnika in njegove nasvete.

Nekega dne pa gre mimo hiše. Na strehi so bili delavci in so streho popravljali. — Plosk! — težka opeka pade na njegovo glavo. Mož je cepnil ves krvav na tla, prokrel zdravnika, ker mu ni prepovedal hoditi mimo hiše, katero delavci popravljajo, parkrat se je stresel in umrl.

Velika tatvina v kraljevem muzeju v Ravenni.

Pred kratkim so vdrl tatovi v kraljevi muzej in so odnesli razne dragocenosti. Med njimi se nahaja krasen zlat diadem in svetovnoznani oklep Teodorija Velikega.

Kakadu kot rešitelj.

V zadnjem času so štirje banditi, ki so imeli svoj avtomobil, ogrožati več vasi v grofiji Surrey v Angliji. Roparji so postopali pri svojih napadih zelo brutalno in prebivalci omenjenih vasi so živeli v stalnem strahu ter se niti niso upali na cesto. Zato so postali zločinci še drznješi in dočim so poprej izvrševali vlome v stajanje, so se sedaj lotili bogatejših posestev in poslopj. Pred kratkim je ta tolpa skušala oropati neko posestvo v Byfleetu. Zbrali so že lep plen, ko so nenadoma začuli glas: "Halo, kaj delate tu?" Nenadni krik je prestrašil

zločince, ki so pobegnili, pustec plen na licu mesta. Rešitelj je bil to pot navaden kakadu, ki je izgovoril omenjene besede. Zanimivo je, da stanovaleci v vili niso opazili neprijetnega obiska.

Božič je ugodna prilika privaditi otroke k varčevanju. Stariši naj dajo otrokom kot BOŽIČNO DARILLO otročno knjižico, da se taisti navadijo že v rani mladosti pomnoževati svoje prihranke.

Naročite nam, da Vam pošljemo vložno knjižico za vsakega Vaših otrok z začetno vlogo \$5.

Vloge na "Special Interest Account" se obrestujejo po —

4% na leto.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednosta

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 186 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1868 E. 82nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 13th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 808 American State Bank Bldg., 808 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačo se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglaši tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 3 člani ali članicami.

Razno.

106 let stara navesta.

Najstarejša nevesta na četvi je brezdomno Madame Betsy Pennick iz kraja Tiptree, okraj Essex v Franciji. Dama je stara 106 let ter jo je pred kratkim zadela huda nesreča. Vodila je gosposinstvo pri nekem ne baš mlademu gospodu, kije pred tedni v starosti 96 let umrl. Njegova smrt je silno užalostila staro damo. Čim se je nekoliko potolažila je izjavila nekemu novinarju: — "Hočem si poiskati novega soprog, ki bo skrbel za mene na stara leta." Gospa Pennick se je prvičrat poročila pred 86 leti. Nad 40 let je vdova, sedaj pa se je zopet naveličala samotarenja.

Velika tatvina v kraljevem muzeju v Ravenni.

Pred kratkim so vdrl tatovi v kraljevi muzej in so odnesli razne dragocenosti. Med njimi se nahaja krasen zlat diadem in svetovnoznani oklep Teodorija Velikega.

Kakadu kot rešitelj.

V zadnjem času so štirje banditi, ki so imeli svoj avtomobil, ogrožati več vasi v grofiji Surrey v Angliji. Roparji so postopali pri svojih napadih zelo brutalno in prebivalci omenjenih vasi so živeli v stalnem strahu ter se niti niso upali na cesto. Zato so postali zločinci še drznješi in dočim so poprej izvrševali vlome v stajanje, so se sedaj lotili bogatejših posestev in poslopj. Pred kratkim je ta tolpa skušala oropati neko posestvo v Byfleetu. Zbrali so že lep plen, ko so nenadoma začuli glas: "Halo, kaj delate tu?" Nenadni krik je prestrašil

zločince, ki so pobegnili, pustec plen na licu mesta. Rešitelj je bil to pot navaden kakadu, ki je izgovoril omenjene besede. Zanimivo je, da stanovaleci v vili niso opazili neprijetnega obiska.

Župnik z dežele, znana dobričina, je pripovedoval nekoč v krogu svojih znancev: "Vsaka naša nova kuharica govori spočetka: kokiš gospoda župnika. Čez nekaj tednov pravi: naše kokiš, potem pa takoj: moje kokiš."

NASLEDICA PRINCEZINJE

Bogat Amerikane Robert Goelot se je te dni sodnijsko ločil od princezinje Roxburghe ter se bo vkratkem poročil z Miss Willard, ki jo vidite na sliki.

Božično darilo trajne vrednosti.

Božič je ugodna prilika privaditi otroke k varčevanju. Stariši naj dajo otrokom kot BOŽIČNO DARILLO otročno knjižico, da se taisti navadijo že v rani mladosti pomnoževati svoje prihranke.

Naročite nam, da Vam pošljemo vložno knjižico za vsakega Vaših otrok z začetno vlogo \$5.

Vloge na "Special Interest Account" se obrestujejo po —

4% na leto.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Resnica o macedonski tragediji.

Iz "Politike" posnemamo tozadevno poročilo: "Hristo Stojanov, član zunanjega komiteta bolgarskega agrarnega narodnega saveza in bivši minister v vladi pok. Stambolijskega je podal izjavo, ki osvetojuje Cankova in cel njegov teroristični režim, kateremu je u-bit vodja makedonstvujuših, Todor Aleksandrov, najvanejši služil.

Ko je pred tremi meseci — prvi g. Stojanov — tuji tisk napadal vladu Cankova zaradi njenih tesnih vezi z makedonsko revolucionarno organizacijo, ki ji daje vso pomoč, so si izmislili nekaj novega, da bi bile te obtožbe oslabilje. Todor Aleksandrov in general Protogerov sta bila poslana k predstavniku boljševikov Čartskemu, da se z njim dogovarjajo o skupnem delu komunistov in Makedoncev. Komunisti so tudi topot izpričali svojo lahkovernost in so pozabili, da je po naredbi istega Todor Aleksandrova za časa septembarskih dogodkov l. 1923. bilo poklanjih tisoče žen, otrok in moških sicer samo štiri ure pozneje, ko je Aleksandrov izjavil, da se ne bo mešal v notranje strankarske boje na Bolgarskem. Kot rezultat teh polaganj se je pojavil v Beogradu v listu "Balkanska Federacija", ki ga izdaja bolgarski komunist Harlakov — znaní manifest makedonske revolucionarne organizacije s podpisi Todor Aleksandrova, generala Protogerova in Pytra Čauljeva, s katerim so ustvarjali komunisti in Makedonci enotno fronto.

Čim je bil podpisan ta akt, je Cankova vlada pričela kričati: 1. da proti Balkanu velika nevarnost s strani boljševikov; 2. da ne išče makedonska revolucionarna organizacija inspiracij za svoje delo v kabinetu sofijskega predsednika vlade, pač pa v Moskvi. Cilj je bil, da se na podlagi tega ustanovi stalni kader v Bolgarski in da se poveča vojska. In ta vojska je bila potrebna — ne da bi čuvala Bolgarijo od kakšne namišljene boljševiške nevarnosti, pač pa da bi se udušil odpor mas, če bi te iz simpatije do bolgarskega agrarnega narodnega saveza poskušale z revolucije se otresti tiranskega proforsorsko - generalnega režima. Neodvisno od tega je bilo treba ustvariti videz, da je pripravljanje akcije makedonske revolucionarne organizacije delo Moskve in na ta način tla obtožbam, naperjenim proti sofijski vladi. Najkurioznejše v tem slučaju pa je bilo dejstvo, da sta isti čas — ko je Todor Aleksandrov veljal pred evropsko demokracijo kot boljševik in je minister Kalfov v tem zmislu dajal izjave žurnalistom v Ženevi — konferencirala Todor Aleksandrov in minister Stoenčev z ministrijskim predsednikom Cankovom in obedovala in večerjala v njegovi hiši.

Toda ta dunajski manifest je imel nepričakovane posledice, da si je nekoliko izboljšal Cankov položaj. Te posledice so se pojavile najprej v vrstah same makedonske revolucionarne organizacije. Nekateri njeni člani so spoznali, da nova taktika najboljšje odgovarja trenutku: iskreno so prožili roke delavskim masam in kmalu se jim je posrečilo par uspešnih poskusov, da formirajo in uvrstijo nove sile za boj. Poleg tega je tretji član kabineta, Petar Čaušev, posvečen v manevre Aleksandrova in Protogerova, iskreno osvojil ideje, podčrtane v manifestu kot nove osnovne direktive.

Vsled tega pa vztrpetala Todor Aleksandrov in Protogerov ko tu di čela Cankova vlada. Postala je nevarnost, da se jim izmakne iz rok makedonska revolucionarna organizacija, ki je bila poleg voj-ske edina oslona današnjega režima na Bolgarskem. Najmanjša nevarnost je bila, da se organizacija razbije. Toda v enem kakor v drugem slučaju bi se ojačel nevarni neprijatelj v deželi in to baš iz sre-de, odkoder je Cankova vlada rekrutirala najbolj krvičevne ubijal-ce in inkvizitorje. Predsednik Can-kov ni mogel čakati in je potovaril celo noč s avtomobilom, da pride v Sofijo. Car Boris je West 4th Street, New York City.

prekinil zdravljenje. Razvila so se dolga posvetovanja in končno je bila najdena rešitev: Aleksandrov in Protogerov sta odrekla podpise in dunajski manifest razglasila za apokrifnega.

Ta grenka skušnja, v katero sta pahnila m. r. organizacijo Alek-sandrov in Protogerov, je rodila odpor proti njima tudi v vrstah njihovih najboljših prijateljev. Bilo je očitno, da je organizacija spa-la samo zato, da vzdržuje tradicijo Cankova in brani ministrski stolce Janka Stoenčeva, osebnega prijatelja Aleksandrovega. Tedaj so na neki konferenci m. r. orga-nizacije sklenili, da je zlo treba iz-ruvati s koreniko, in odločili so, da bodeta Todor Aleksandrov in general Protogerov ubita. Izvršili so ta sklep in znano je, kaj se je zgodilo po Aleksandrovem umoru in ponesrečenem napadu na Pro-togerova.

Da bi Cankova vlada osvetila smrt svojega zvestega agenta in ljubljence, je s pomočjo svojih orga-nov, orožnikov, detektivov in vojakov, ubila preko petsto ljudi v petričnem okraju. Obenem je od-redila po celi državi žalne manifesta-cije. Car Boris je pretrpel močno živčno krizo in ministri so žalo-vali, kakor da so izgubili rodnega sina. Prestajalo je le še, da naro-dno Sobranje proglasi Aleksandro-va za narodnega heroja. In vlada je obenem z objavljenjem Alek-sandrove smrti proglasila, da Pro-togerov živi! Protogerov, ki nadal-jeje dela po navodilih dvora, Canko-ve vlade in kamarije raznih Ma-kedoncev, onih istih zlih svetoval-cev, ki stavlja na kocko usodo cele Bolgarije...

Kdo veruje po vsem tem, da je Cankovova vlada sama ubila To-dora Aleksandrova?...

Prevoz zlata po zraku.

Te dni se pripelje po zraku iz Gothenburga na Švedskem v Lon-don skoraj ena tona zlata v pal-cah, ki je vredno nad tri in pol milijona zlatih dinarjev. Za pre-važanje tega dragocenega tovora bodo uporabili navadno letalo, to najmodernejšo panogo prometnih sredstev.

Ta prevoz zlata po zračni poti ni doslej edini. Že večkrat so lon-donski bančniki poslali dragocene-sti iz kraja v kraj z letali, tudi preko morja. Dasi se zdi čudno na prvi mah, je vendar res, da je pre-voz velikih dragocenosti po zraku bolj varen kot po suhem ali z la-djo. Je sicer paradokso, a vendar resnično. Edina nevarnost pri pre-važanju zlata z letali, ki ga vodi seveda zanesljiv pilot, tiči v tem, da pade stroj v najslabšem slu-čaju v vodo. Verjetnosti za tak pri-mer je zelo majhna. Ako se preva-žajo dragocenosti po dosedanji poti, so v večini nevarnosti, da se jim kaj pripeti. Mnogokrat se zgo-di, da se vozilo pokvari in se s tem tudi zaklad izgubljen. Večja ne-varnost pa proti pošiljki od strani spremljevalcev, ki čisto podležo-jo izkušnjavam in se polaste za-kladov, ki so jim bili izročeni za nekaj časa. Ako pa izročijo drago-ceno blago letalu, je izključena vsaka nevarnost, da bi ga med vo-žnjo kdo ukradel. Odgovoren za tovor je le pilot, in tega vso pot lahko kontroliraš in doznaš, ali in zakaj je pristal.

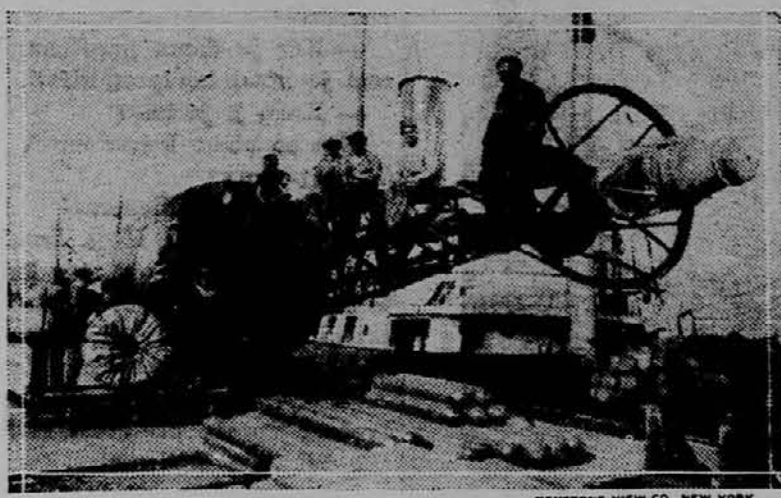
Velike zavarovalnice, ki jih dan-es zahtevajo zavarovalne družbe za prevoz tako dragocenih stvari, so povod, da so začeli merodajni krogi razmišljati, kako jih znižati. Pokazalo se je, da zahtevajo zavarovalnice za prevoz dragoce-nih predmetov po zračni poti veli-ko manje premije kot z dosedanji-mi prometnimi sredstvi.

Čprav je najetje aeroplana za prevoz zakladov zelo drago, se vendar izplača ta večji izdelek, ker bančniki zaštedijo pri zavaroval-ninah.

POZOR SLAMNIKARICE!

Išče se izvežbane slamnikarice na W. G. box mašine za moške slam-nike. Službo dobi tudi connector. Vprašajte pri: Fashioncraft, 21 West 4th Street, New York City.

OGROMNO SIGNALNO ZNAMENJE.

Pri Point Judith, R. I. bodo postavili v kratkem velikansko si-gnalno znamenje, ki ima prip ravo za signalno svetlobo in za pi-skanje. Znamenje tehta 22 ton ter se bo dvigalo 33 čevljev nad morsk gladino.

Zanimivosti o čehoslovaški armadi.

Ob priliki druge obletnice koa-licijske vlade podaja "Venkov" zanimiv pregled razvoja čehoslovaške armade v teh dveh letih. Stabilnost predstavitelja vojaške uprave (voj. minister Udržal), piše list, je omogočila toliko utr-itev naše armade, da zremo danes na njeno pripravljenost mnogo bolj mirno, kakor pa ob času mo-bilizacije l. 1921. Dveletni čas ko-alicijske vlade pomenja posebno intenzivno razumevanje potreb narodne obrambe, tako, da pomir-ljivo napreduje zgraditev naše ar-made, posebno v materialnem oziru. Vsi, ki so videli naše mane-vre zadnjih treh let lahko konsta-tirajo, da se ogroditve naše armade utrjuje, da se z ozirom na taktič-no izvežbanost moštva lahko lote-va zmirom bolj kompliciranih na-log in da se naši poveljniški zbiri neprestano izpopolnjujejo.

Tehnična oprema in smotrna po-globitev vežbanja zasleduje pred-vsem en cilj, ki ga je dal armadi okvir njenega brambnega zakona: da bi ugodila zahtevam skrajša-nja prezenčne služba na 18 mese-cev. Baš letos je pripadla vojaški upravi naloga, da iz te zakonite dolžbe izvaja posledice tudi za mirovno stanje naše armade. Na temelju letos sprejetega zakona je bilo mirovno stanje vojske zni-žano toliko, da ostane pod oro-žjem do l. 1927. vsako leto od l. ap-ri-la do 30. septembra le 90.000 mož, od prvega oktobra do 31. marca vsako leto pa kakor doslej 150.000. To znižanje števila je bilo izvedeno kljub temu, da je bilo že leta 1923. odpuščenih 4000 mož po šestmesečni službi. Poleg tega pa so bili na podlagi posebne vladne naredbe odpuščeni nadštevni branbojci po štiri ozi. šestmese-čni službi zaradi gospodarskih in so-cijalnih vzrokov. Iz teh odredb je razvidno, da je naša vojaška upra-va v času koalicijskega režima po-skušala kolikor mogoče zmanjšati breme vojaške službe, da bi bilo kolikor mogoče najmanj sil odvze-to produktivnemu gospodarskemu življenju, ne da bi trpela varnost republike.

V materialnem oziru se vojaš-ka uprava trudi urediti nabavo vseh sredstev za zgraditev arma-de v prospah domače industrije in zmanjšati našo odvisnost od tuji-ne. Treba le opozoriti na industri-jo orožja in municije, kjer po za-sluzgi previdnosti vojaške uprave skoro popolnoma zadoščamo sami svojim potrebam in lahko upa-mo, da postanemo dobavitelji ne-katerih naših sosedov. V tem oziru je stori-la koalicijska vlada važen korak, ker je spremenila brnsko orožarno v sekijsko družbo, ki se-daj lahko dobavlja tudi tujini, za-ker je tehnično prvovrstno pri-pravljena. Iste cilje zasleduje uprava v aviatiki. Njena zasluga je, da imamo danes svojo industri-jo motorjev in letal, katere produ-kti so cenjeni tudi za mejami. Baš v čas koalicijske vlade spada or-ganizacija letalskega odbora MN-O in čela vrsta velikih podjetij na-še vojaške aviatike. Rapidni raz-voj naše aviatike, je jasen vsako-mur, kdor primerja število pole-tov vojaških letal v zadnjih treh letih. Leta 1922. jih je bilo 21.273, l. 1923. že 54.449 in letos samo do 31. avgusta 48.516. Vojaška upra-va je tudi s sodelovanjem min-istrstva javnih del pripomogla k uresničenju prve državne promet-

Anekdote.

Voltaire se je izprehajal nekoč s svojim prijateljem, ko je prišel mimo duhovnik z najsvetejšim. Voltaire se je odkril. Prijatelj ga je začudeno pogledal, češ kaj si se že pobotal z Bogom? Pozdravil-a se, sicer pa ne obučjeva, je od-govoril filozof.

General Alexander de Girardin je imel nezakonskega sina, slavnega publicista E. de Girardin. Ko je je postalo mladeničevo ime slav-no, je rekel prijatelj generalu: "Požuri se priznati ga za svojega, sicer se ti utegne zgoditi, da te on ne bo priznaval za očeta."

Neka dvorna dama je šla k spo-vedi. Duhovnik jo je izpraševal temeljito o njenih grehah. Ko mu je povedala vse in olajšala svojo vest, je bil moč tako netakten, da se je zanimal za njeno ime. Moje ime, duhovni oče, ni greh, je od-govorila dama.

Konkurenca med rablji.

Poročali smo pred kratkim, da je bil v Altdorfu v Švici obsojen na smrt neki roparski morilec in da se ima giljotiniranje izvesti v najkrajšem času, prvičkrat zopet po dolgih letih, da pa ni bilo mo-goče dobiti krvnika, ki naj bi izvr-šil to ne baš preveč prijazno delo. Altdorfsko sodišče si je hotelo iz-posoditi rablja od drugod, pa mu ga niso mogli odstopiti iz raznih, večinoma birokratskih vzrokov. Tako naj bi čakal delinkvent še nekaj časa, dokler se ne posreči iztakniti krvnika.

Medtem pišejo švicarski listi, da prvotna vest ni popolnoma toč-na. Res je bilo sodišče v Altdorfu v začetku v zadregi, kje naj dobi rablja, ker ga samo ni imelo. Ker ga ni moglo nikjer dobiti na poso-do, namreč takega, ki mu je spravljanje ljudi na oni svet, z do-voljenjem gospodske seveda, poklic-so se morali zateči k diletantu, ki nemara še ni bil imel prav nobene prakse v tej stvari in bo morda ce-lo še nroden pri svojem delu. To-da ni kazalo drugega, kot da ugri-zejno v kisto jabolko in apelirajo na rahločutnost državljanov, naj ne puste predložit čakatni reveža v negotovosti, in naj se kdo javi, da ga odreši muk, ki mu jih je povz-ročilo čakanje.

Javilo se je precej ljudi, ki so bili pripravljeni spraviti s tega sveta, seveda ne po svoje, ampak po veljavnih predpisih. Tako je sporočil neki Nemeč iz rajha, da upa biti kost svoji nalogi, ker je služil več let v francoski tujski le-giji in je obesil že dvanaest ljudj, ali jim odsekal na ta ali oni način glavo. Dostavil je, da si je na tem polju pridobil v svoji karieri pre-cejšnje prakse in da zaupa svoji spretnosti, da delinkventa ne bo skoraj nič bolelo. Omenil je tudi, da spriče te njegove porabnosti je porabil deček in zbežal skozi okno.

Uboji Szita je taval po cesti, dokler ni našel na orožnika, ki je vse povedal. Orožnik je pri-jel reveža za roko in ga peljal na-zaj v hišo ob samotni poti. Stopil je sam v kuhinjo, kjer je v peči žarel veliki ogenj. Na vprašanje orožnikovo, čemu gori tako mo-čan ogenj v pozni nočni uri, je od-govorila žena, da hoče peči kruh. Ko pa je mož postavil vprašal, kje ima testo, sta bila zakonca nemo-la v zadregi. To vse je potrdilo oro-žnika v domnevi, da ga deček ni nalagal.

Ko je poklical orožnik malega Szita v kuhinjo, sta se živinska soarša skoraj sesedla, ko sta zapa-zila, kaj se je pravzaprav zgodilo. V naglici in v temi sta namreč po-grabila svojega lastnega sina v spanju, misleč, da gre za otroka ubitega kmeta, in ga s truplom žr-tve vred polila s petrolejem, oma-mila in vrgla v žarečo peč. Mali Szita je na naravnost ožudežen na-čin utekel strašni smrti.

Roparski napad tolovajev in Ra-dićeve republike.

Pred par dnevi je prišlo v Med-ribnike pri Sv. Barbari v Halo-zah okoli petnajst tolovajev ob-horoženih s puškami in samokre-si od hrvatske meje. Napadli so hišo posetnika Josipa Petroviča, p. d. Pleukača. Roparji so udri-li skozi vrata in okna v hišo in na streho, tako da so morali doma-čini pustiti denar in obleko ter naglo oditi na podstrežje. Razboj-niki so razbili hišna vrata ter pri-šli v sobo maskirani. Desetletna deklica, ki je še ostala v pritličju, je morala povedati, kjer imajo de-nar, ker so ji grozili, da jo sicer ustrelje. Roparji so divje kričali: "Peneze, peneze!" Našli pa so le manjšo denarnico s par dinarji. Ko so v umiljivi divji jezi vse po-bili, se je en ropar pospel še po stopnicah v podstrežje, kjer pa ga je gospodar z močnim krampom, treščil po glavi. Poprej pa so še zunaj obstrčili posestniškega si-na Ivana Bratuška, ki se je slu-čajno mudil v bližini. Ta je oble-žal mrtve. Po raztelesenju njego-vega trupla so dognali, da je imel devet strelcev, med temi štiri v glavo. Roparji so po končanem razboju ušli preko bližnjega Sv. Florjana na Hrvaško in še ni o-njih doslej nikakega sledu.

Strašna kazen za zločin.

Pred par dnevi se je pripetilo v bližini Szilagyszakacija na Ru-munskem nekaj strašnega. Zgodil se je zločin, ki je bil takoj strašno kaznovan, a proti volji storilec.

Kmet Ivan Szita je šel s svojim dvanajstletnim sinom na trg v Ča-nad, kjer sta prodajala par volov za 80.000 lejev. Ko sta se vračala Szilagyszakacia skozi temen gozd, domov, se je že mračilo. Priključil se jima neznan mož, ki je prijaz-no izpraševal starega Szito o tem in onem. Ko so se bližali občini je naenkrat dvignil tuje svoje te-žko gorjačo in pobil z njo kmeta na tla. Prizadel mu je še par udar-cev, ki so Szito ubili.

Ko je sinček videl, kaj se je zgodilo z očetom, ki je imel prive-zan denar na vrveči okrog vratu in ga morilec zato ni našel, je zbežal proti vasi in se zatekel v prvo hi-šo, ki je stala ob poti. Tu je pri-povedoval kmetici, kaj se je zgo-dilo z njegovim očetom. Žena ga je tolažila in obljubila, da gre sa-ma po orožnike. Pomirila je joka-jočega dečka in ga položila v po-steljo k svojemu sinu skoraj iste starosti.

Komaj je prestrašeni deček za-spal, ga je zbudilo govorenje. V svoj največji strah je zapazil, da govori njegova gostiteljica z mo-žem, ki je malo prej ubil njegovega očeta. Zavedel se je, da se na-haja v hiši morilčeve.

Sledili so strašni trenutki za ubogaega fanta, ki je slišal na last-na ušesa, kako je govoril mož z svojo ženo o peklenskem načrtu. Truplo starega Szita sta hotela pri-nesti v hišo in ga z dečkom vred zažgati v peči, ker se je zločinec naravno bal, da ga ne bi otrok iz-dal. Zverji v človeški spodobi sta se hitro odločili. Šli sta iz sobe ta-kati žigie in goriva. To priložnost je porabil deček in zbežal skozi okno.

Uboji Szita je taval po cesti, dokler ni našel na orožnika, ki je vse povedal. Orožnik je pri-jel reveža za roko in ga peljal na-zaj v hišo ob samotni poti. Stopil je sam v kuhinjo, kjer je v peči žarel veliki ogenj. Na vprašanje orožnikovo, čemu gori tako mo-čan ogenj v pozni nočni uri, je od-govorila žena, da hoče peči kruh. Ko pa je mož postavil vprašal, kje ima testo, sta bila zakonca nemo-la v zadregi. To vse je potrdilo oro-žnika v domnevi, da ga deček ni nalagal.

Ko je poklical orožnik malega Szita v kuhinjo, sta se živinska soarša skoraj sesedla, ko sta zapa-zila, kaj se je pravzaprav zgodilo. V naglici in v temi sta namreč po-grabila svojega lastnega sina v spanju, misleč, da gre za otroka ubitega kmeta, in ga s truplom žr-tve vred polila s petrolejem, oma-mila in vrgla v žarečo peč. Mali Szita je na naravnost ožudežen na-čin utekel strašni smrti.

Svojo hčer je zadavil.

Zgodilo se je v Atenah. Teodora Cosanitu je bila hčer-ka grškega bogataša. Nežni popek je imel komaj 18 let in je posebno ljubil plesne zabave. Na neki ples-ni reviji se je Teodora seznanila z ruskim beguncem. Mladenec je deklici razkril svoje srčno nagne-nje do nje ter je kmalu nato prosil očeta za roko, katero je dobil. Mla-di parček je živel nekaj časa v sla-dki ljubezni, po par tednih pa je Rusa popustila ljubezenska vroči-ca in se je začel ožgjevati dekl-ci. Teodora pa je sedaj svojega zaročenca vzljubila z vso silo svo-jega bitja. Kakor zmorela je letača za njim ne le po plesih, ampak tu-di po kavarnah in ga je nepresta-no obiskovala na stanovanju.

Oče je kmalu zvedel za to sra-moto in ni dopustil, da bi se nje-gova hči na tak način poniževala pred mladim možem. Prepovedal je Teodori sestajati se z nezvestim ljubimcem, kar pa je dek-le obču-tilo kakor olje v ogenj. Še silnej-še je v nji vzplapolala strast lju-bezni in posled je imeli zamjo ve-ljavo in vrednost samo tisti tren-utki, katere je preživela z Ru-som.

Kmalu je govorila cela mestna četrt o Teodorini ljubezenski no-rosti. Oče je dal poklicati hčer predse, napravil ji je pridigo ter jo vpraševal po vzroku njenega početja. Teodora je z drhtečim gla-som razkrila tajnost. Povedala je, da se čuti mater in da pomeni za-njo Rus več kakor ves ostali svet.

Oče je pri teh besedah vzkipe-l. Vrgel se je na hčer, ki mu je pri-pravila toliko ponižanje, jo prijel za vrat ter jo zadavil z rokami. Mati Teodora, ki je na otrokove obupne kliče stopila v sobo, je na-šla na postelji še napol toplo tru-plo mrtve hčere, oče pa ji je brez olepsav razložil, da je to storil on, čer se nato prijavil policiji. O tej drami govori sedaj pol Grške, po-sebno mnogo pozornosti pa ji po-sveča atensko časopisje.

Szito v kuhinjo, sta se živinska soarša skoraj sesedla, ko sta zapa-zila, kaj se je pravzaprav zgodilo. V naglici in v temi sta namreč po-grabila svojega lastnega sina v spanju, misleč, da gre za otroka ubitega kmeta, in ga s truplom žr-tve vred polila s petrolejem, oma-mila in vrgla v žarečo peč. Mali Szita je na naravnost ožudežen na-čin utekel strašni smrti.

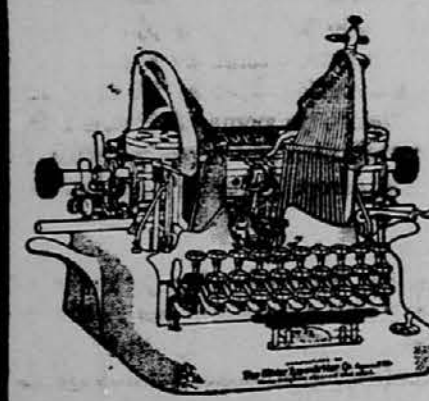
Božična denarna nakazila

katera se skoz nas odpošljejo do polovice decembra bodo še pred prazniki izplačana.

Stroški brzojavnega pisma samo EN DOLAR.

Naročite še danes denarno darilo, katero ste se name-nili poslati Vašim v domovini.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Posebna ponudba našim čitateljem!
Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00
5 strelčico va slovenske čr-ke, č, š, ž — \$25.00

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, Takoj lah-ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite a vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

32

(Nadaljevanje.)

Štiriindvajseto poglavje.

INEZ IN NJEN VRT.

Dve uri ali več sta Peter in Castell potovala po cesti, vodeči v Granado. Tekla sta, kadar je bila pot gladka in hodila, kadar je bila slaba. Od časa do časa sta se ustavila, da si oddahneta. Nikdo pa ju ni zasledoval. Očividno je odšel preostanek banditov ali po drugi poti ali pa so bili siti tega doživljanja ter niso hoteli več videti niti Petra, niti njegovega meča.

Knečno je napolnila jutranja zora preko velike, meglene planjave, kajti sedaj je sta hodila po "vegi". Kmalu je izišlo solnce, ki je razpodelo meglo in nekako ducat milj proč sta zagledala Granado, stoječo na gričih. Šele takrat sta ogledala drug drugega ter videla, da nudi kaj boren pogled, kajti vsa raztegana sta bila in polna krvi. Peter je bil razventega gologlav, kajti izgubil je svojo kapo. Soince, ki je razpodelo meglo, je pričelo strašno sijati na planjavo in na glavo Petra, ki je bil že napol onamljen od prestanih doživljanj in pomanjkanja. Konečno je bil prisiljen ustaviti se ter splesti iz slame neke vrste klobuk, v katerem je izgledal tako fantastično, da so nekateri Marokanci, ki so šli na delo, preplašeno zbežali, v domnevi, da imajo opravka z blaznečem.

Se vedno sta se opotekala naprej, a krog poldne je postala vročina tako strašna, da sta bila prisiljena poiskati zavetja pod nekim palmi sličnim drevesom in tam sta zaspala.

Predramil jo je zvok glasov. Skočila sta na noge ter potegnili meče, kajti domnevala sta, da imata opravka z banditi iz krme. Mesto tega pa sta videla pred seboj osem Marokancev, sedečih na belih konjih, s trubani na glavah in v razkošnih oblekah, kot jih Peter ni še nikdar prjeje videl.

— Pustite svoje meče, gospoda, — je rekel voditelj teh Marokancev, v izvrstni španščini, — kajti dosti nas je in sveži smo. Vidva pa sta izmučena in ranjena.

Pokorila sta se, ker nista mogla storiti ničesar drugega. — Sedaj nam povejte, — je nadaljeval načelnik jezdecev, — ali nista ona dva Angleža, ki sta naskočila "San Antonio" ter pobegnula, ko se je ladja potapljala?

Castell je prikal ter pričel govoriti: — Naskočila sva ...

— Pustimo to, kar sta iskala, — je odvrnil kapitan. — Imen visokih dam ni treba omenjati v navzočnosti tujih možkih. Bila pa sta v zadregah tudi od tedaj naprej, tam v krmi, kjer se je ta visoki gospod tako junaški obnašal. Čuli smo celo povest ter častime moža, ki zna tako dobro vihteti meč v temi.

— Hvala vam, — je rekel Castell, — a kakšen popravek imate z nama?

— Senjor, poslal nas je naš gospodar, njegova akseleena, visoki lord in markiz de Morella, da vaju najdemo ter privedemo v Granado kot njegova gosta.

— Tako je rekel duhovnik. Mislil sem si isto, — je mrmral Peter.

— Prosim vaju, da gresta z nami brez odpora, ker nočemo storiti nobenega nasilja takim junaškim možem, — je nadaljeval kapitan. — Prosim vaju, da sedeta na ta dva konja ter odjahata z nami.

— Jaz sem trgovec ter imam svoje lastne prijatelje v Granadi, — je odvrnil Castell. — Ali ne moreva iti k njim, ne da bi iskala gostoljubnosti markija?

— Senjor, naša povelja se glase drugače in beseda našega gospodarja, markija, je postava, katere se ne sme kršiti.

— Mislil sem, da je Boabdil kralj Granade, — je rekel Castell. — Brez dvoma je kralj, senjor, in z milostjo Alaha bo tudi ostal to, a markiz je zvezan z njim s krvjo in dokler bo trajalo premirje, je zastopnik španskih veličanstev v našem mestu.

Na kapitanovo znamenje sta dva Marokanca skočila s konj ter jih privredla naprej.

— Ničesar ne moreva storiti, — je rekel Peter, — kot iti. Nerodno, kajti bila sta vsa trda, sta splezala v sedlo ter odjahala z Marokanci.

Solnce je že zahajalo, kajti dolgo sta spala in do časa, ko so dospeli do vrat Granade, so muezini pozivljali z visokih minaretov vernike na molitev.

Le medlo in nejasno sliko je dobil Peter o tem velikem maroškem mestu, ko je jahal sredi svojih zavojevalcev Bog ve kam. Ulice so bile ozke in sempatno so se zbirale množice ljudi, ki so mrmrale: — "Krščanski jetniki", — ali pa "krščanski psi".

Peter je bil izmučen, raztrgan in na glavi je nosil čudno kapo, napravljeno iz slame, a nikdo se mu ni smejal, ker so vsi domnevali, da mora biti izvanreden človek, kljub njegovi čudni zunanosti. Mogoče pa so tudi že slišali o njegovem boju v krmi.

Konečno, po dolgi ječi navkreber, so prišli do palače na vrhu griča, ki je stala nasproti veliki trdnjavi, napravljeni iz rdeče opeke. To trdnjavo je poznala pozneje kot Alhambro, a od palače je bila ločena od prepada. Ta palača je bila zelo veliko poslopje, obdano od vrtov, kjer so visoke ciprese štrlele v zrak. Jahali so skozi vrtove in razna vrata, dokler niso dospeli na dvorišče, kjer so jih sprejeli služabniki, s plamenicami v rokah. Nekdo je pomagal Petru s konja, nekdo ga je podprl ter odvedel po stopnjicah navzgor v veliko, hladno sobo, ki je imela sijajno okrašen strop. Peter se ni spomnil, kaj se je zgodilo nato.

*

Poteklo je precej časa, skoro en mesec predno je Peter odprl oči ter zopet zagledal ta božji svet. Ni bil nezavesten ves ta čas, ravno nasprotno, — več kot enkrat je zapazil krog sebe ljudi, ki so se pomenkovali. Posebno pa se je spominjal temnooko, lahkonogo dekle, z okroglim obrazom, ki je imela očividno nalogo skrbeti zanj. Včasih je mislil, da mora biti to Margareta, čeprav je dobro vedel da ni, ker ji ni bila podobna. Zdelo se mu je tudi, da je enkrat ali dvakrat videl očeno lice Morelle, ki se je sklanjalo nadenj.

Sedaj pa se je konečno predramil in zapazil dekle, ki je sedela poleg njega. Skozi neko okno je prihajala solnčna luč, ki jo je obsevala. Moral si je priznati, da je krasna. Nato pa jo je ogovoril v svoji okorni španščini, ker se mu je zdelo, da ne razume njegovega lastnega jezika.

— Vi niste Margareta, — je rekel.

(Dalje prihodnjé.)

VESLAŠKA TEKMA.

Slika nam predstavlja dijake Harvard univerze, ko se vežbajo za prihodnje veslaške tekme.

Albert Jean:

Resnica in laž.

(Slika iz bodočnosti.)

— Torej nikakor nočete priznati, kje ste se mudili 12. marca zvečer? vpraša preiskovalni sodnik Clauda Rozoya.

Obdolženec zmigne z rameni: — Ne silite vame! odgovori. Dejal sem vam že, da vam ne morem povedati.

— In če vas prisilimo, da priznate resnico? sili sodnik.

— Ni je sile na svetu, da bi mogla razvezati jezik človeku, ki se je odločil, da molči.

— Motite se! ga zavrne sodnik. Neki zdravnik, doktor Villiers, je baje pred kratkim našel eliksir, ki vpliva neposredno na podzavest dobičnega, ki ga popije. Po zaužitju pacijent zaspi, in dokler traja to umetno spanje, more odgovarjati na stavljenja vprašanja le čisto resnico.

— Takim poskusom se ne podvržem, kričnje Claude. Pravico imam, da si prepovem eksperimente na svojem telesu!

— Lahko se zanesete, da je eliksir povsem neškodljiv... Sicer pa, niste li bili, predno so vas aretirali, v osebnih odnoših z doktorjem Villiersom?

— Bil sem. Seznanil sem se z doktorjem prošlo leto na morskobali... In pozimi sva se videla dva, trikrat...

— To je točno... In ker vam bo doktor Villiers samo podal svoje čudovito sredstvo...

— Povem vam vnaprej, da ne dovolim...

— Nikar ne bodite trmoglavi, prigovarja preiskovalni sodnik obdolženca. Saj vam je znano, da razpolaga zdravniška veđa z malo pripravo — jedilno cevko — s katero je mogoče hraniti tudi najupornejše gladovalec. Ne siliti nas, da bi jo uporabili, kajti povem vam, da vam ne bo prijala!

— Ugeni, se obrne naslednjega dne po povratku iz justične palače doktor Villiers na svojo ženo, ugeni, na katerem obdolženca nameravajo preiskusiti mojo iznajbo?

— Ne vem! odgovori gospa Villiersova opazujoč proti luči vsebine epruvete.

— Na Claude Rozoyu! odvrne doktor.

— Ah! z brezbrzišnim pogledom se obrne njegova žena k njemu.

— Ta preizkušnja bo odločilna, nadaljuje kemik. Če se eliksir obnese, nama je bogastvo zagotovljeno.

— Govoriva odkrito: si li ti prepričan, da je dečko kriv umora, ki ga obtožujejo?

— Na to vprašanje ti zdaj še ne morem odgovoriti... Dejstvo je, da Rozoy ne more natančno navesti, kje se je mudil usodnega večera... Poleg tega mu je bila žrtev znana... Našli so pri njej pisma, ki Rozoya silno obtožujejo...

— In ker nikakor noče povedati, kje je bil tisti večer, je dopustna vsaka domneva.

— Kdaj se je zgodil zločin? vpraša gospa Villiersova.

12. marca... Zapomni si datum, ker sem baš tistega dne odpotoval v Lyon! da prisostvujem kongresa psihijatrov, saj se spominjam?

— Ne, ne spominjam se več natančno, odvrne gospa Villiersova in položi steklenico ploščice pod mikroskopov okular.

— Ti si torej popolnoma prepričan o uspešnosti eliksirja, vpraša nato, dokončavši svoje opazovanje.

— Popolnoma!... Oseba, ki ga zaužije, izgubi voljo nad svojim mišljenjem in besedami... Resnica, ki jo je do tedaj skrivala z napotjem svoje volje, se pojavi potem liki mlaka na fotografski plošči, ki si jo povezuje v kopol.

— Bi li mogla prisostvovati poskusu? zaprosi gospa Villiersova.

— Seveda, odvrne doktor. Saj si mi vedno pomagala pri delu. In če si mi stala ob strani v dnevnih trpljenjih in iskanjih, je pravično, da prisostvuješ tudi mojemu triumfu.

Strežnika sta pripelala Clauda Rozoya v operacijsko dvorano. Ko je obtoženec zagledal gospo Villiersovo, je njegov bes le še narasel.

— Zagotavljam vas, Rozoy, izpregovori preiskovalni sodnik, da ne vsebuje eliksir nikakih nevarnosti iz vaše tel. Doktor Villiers janiči za njegovo neškodljivost... Najslabše, kar se vam utegne zgoditi je, da bo poskus ostal brez uspeha.

Vjetnik se ozre z dolgim zmedenim pogledom okoli sebe. Beg je nemogoč, vsak odpor je brez pomembnosti.

— Naj bo, dahne z medlim glasom. Pričnimo! Voljno leže na operacijsko mizo. Pod glavo mu podloži kaučukasto vzglavje.

— Pište! ukazuje kemik in ponudi obtoženca malo steklenice. Še enkrat zgrabi Rozoya želja po odporu. Njegove oči begajo in iščejo rešitve. Potem pa se enkrat odloči, nastavi stekleničico na usta in o izprazni na dušek.

— Pri neki dami! — Zakaj nam tega niste takoj povedali?

— Ker je dama poročena. Nisem je hotel kompromitirati.

— Kako ji je ime? — Glas se utrne kakor curek vode na pesku:

— Isabella Villiersova!

— Kaj? Kako? Moja žena? Kemik izpusti roko, na kateri je nadzoroval utrip in se zmedeno skloni k spečemu... 12. marca!... Saj takrat je on potoval v Lyon!

— Kje ste bili vi 12. marca zvečer? vpraša preiskovalni sodnik doktorja Villiersa.

Prevarani mož se ozre v svojo ženo. Njen obraz je brezbrziš in miren, in doktoru se zazdi, kakor da se je vse njegovo življenje zrušilo v nič... Ni se stresla pred njegovim pogledom, brez besedice je čakala, da pade strašna beseda.

Doktorja Villiersa pa je takrat prešinila misel, da more biti tudi laž vzvišenejša od resnice.

— 12. marca, odgovori premisljeno in z resnim glasom, sem prebil večer doma s svojo ženo... Ta človek ni govoril resnice... Poskus torej na moje veliko razočaranje izpričuje, da moj eliksir še ni popoln.

(Prevel br.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ONIM, KI SO NAROČILI BLAZNIKOVO PRATIKO!

Vse one rojake, ki so zadnje dni naročili Blaznikovo Pratiko, prosimo, naj nekoliko potrpe. Kakor hitro dobimo drugo pošiljatev, bomo Pratike razposlali vsem, ki so jo naročili.

Uprava "Glas Naroda".

Kje je moja sestra MARIJA LEBEN, doma je iz Borovnice v Jugoslaviji. V Ameriki se nahaja že kakih 2 let. Zadnji njen naslov je bil nekje v Sommerset, Pa., kjer je bila poročena z nekim Hrvatom po imenu Martin Sembo. Za nje prosi Frančiška Leben, 2112-63 St., Brooklyn, N. Y.

(2x 9, 10)

Kje je moja sestra HELENA STARKL, rojena Dežman, domače Hribarjeva iz Zagorice, občina Bled, ki je pred leti odpotovala s svojima dvema otrokoma Maks in Cilka nekam v Cleveland, Ohio. Prosim, če kdo kaj ve o njih, da mi poroča ali naj se ja sami oglasijo na naslov: Janez Dežman, uslužbenec pri Bolnici Usmiljenih Bratov, Kandia pri Novem Mestu, Jugoslavija.

(2x 9, 10)

MOŠKI! Zaščitite se proti nalezljivim bolezem! SANYKIT! Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČILA ZA MOŠKE Velika tuba. Kit (4's) \$1. Vsi lekarnariji San-Y-Kit Dept. B 82 Eastman St., New York. Pišite za okrožnico.

PREHLAD MEHURJA

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

OPOZARJAM OSEBO v St. Louis, Mo., ki mi je pisala pismo 18. novembra, da mi pošlje pravi naslov. Jaz sem pisal že 3 pisma, pa so bila vrnjena. — Matt Oresnik, 438-50th Ave., West Allis, Wis.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

POZOR! Zaščitite se proti nalezljivim bolezem! SANYKIT! Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČILA ZA MOŠKE Velika tuba. Kit (4's) \$1. Vsi lekarnariji San-Y-Kit Dept. B 82 Eastman St., New York. Pišite za okrožnico.

PREHLAD MEHURJA

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

OPOZARJAM OSEBO v St. Louis, Mo., ki mi je pisala pismo 18. novembra, da mi pošlje pravi naslov. Jaz sem pisal že 3 pisma, pa so bila vrnjena. — Matt Oresnik, 438-50th Ave., West Allis, Wis.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

POZOR! Zaščitite se proti nalezljivim bolezem! SANYKIT! Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČILA ZA MOŠKE Velika tuba. Kit (4's) \$1. Vsi lekarnariji San-Y-Kit Dept. B 82 Eastman St., New York. Pišite za okrožnico.

PREHLAD MEHURJA

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

OPOZARJAM OSEBO v St. Louis, Mo., ki mi je pisala pismo 18. novembra, da mi pošlje pravi naslov. Jaz sem pisal že 3 pisma, pa so bila vrnjena. — Matt Oresnik, 438-50th Ave., West Allis, Wis.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

POZOR! Zaščitite se proti nalezljivim bolezem! SANYKIT! Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČILA ZA MOŠKE Velika tuba. Kit (4's) \$1. Vsi lekarnariji San-Y-Kit Dept. B 82 Eastman St., New York. Pišite za okrožnico.

PREHLAD MEHURJA

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

Kretanje parnikov - Shipping News

13. decembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Veendam, Boulogne, Rotterdam.

16. decembra: Franco, Havre; Bremen, Bremen.

17. decembra: Majestic, Cherbourg.

20. decembra: Pres. Harding, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne, Rotterdam.

24. decembra: Minnekahda, Cherbourg; Hamburg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.

27. decembra: Olympic, Cherbourg; Volendam, Boulogne, Rotterdam.

30. decembra: La Savoie, Havre; Arabic, Cherbourg, Hamburg.

31. decembra: Zealand, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg.

3. januarja: Aquitania, Cherbourg; Suffern, Havre; New Amsterdam, Rotterdam; America, Bremen.

6. januarja: Columbus, Cherbourg in Bremen; Dulio, Genova.

7. januarja: Paris, Havre.

8. januarja: Deutschland, Boulogne in Hamburg.

10. januarja: Majestic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen.

14. januarja: France, Havre.

15. januarja: Mongolia, Hamburg.

17. januarja: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Veendam, Boulogne, Rotterdam.

20. januarja: Stuttgart, Cherbourg; Bremen; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.

22. januarja: Cleveland, Boulogne in Hamburg.

24. januarja: La Savoie, Havre; Conte Verde, Genova.

28. januarja: Paris, Havre; Orduna, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

29. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.

Italian Line

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
NARAVNOST V LJUBLJANO V 9 DNEH

DULIO
Odpluje iz N. Y. 6. jan.
in 14. februarja

COLOMBO
Odpluje iz N. Y. 3. feb.
in 14. marca

Obrnite se na avtorizirane agente.
Italia America Ship. Corp.
1 State Street
New York

PIANO ROLE za praznike.

NAROČITE TAKOJ DOK JIH IMAMO
WFT759 Venec. Slov. Narod. Pesmi, No.1
WFT750 Venec. Slov. Narod. Pesmi No.2
WFT751 Venec. Slov. Narod. Pesmi No.3
WFT750 U Boj! U Boj!
WFT756 Mislj Mole (Hrvatska)
Vsaka teh rol stane \$1.

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

OPOZARJAM OSEBO v St. Louis, Mo., ki mi je pisala pismo 18. novembra, da mi pošlje pravi naslov. Jaz sem pisal že 3 pisma, pa so bila vrnjena. — Matt Oresnik, 438-50th Ave., West Allis, Wis.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

POZOR! Zaščitite se proti nalezljivim bolezem! SANYKIT! Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČILA ZA MOŠKE Velika tuba. Kit (4's) \$1. Vsi lekarnariji San-Y-Kit Dept. B 82 Eastman St., New York. Pišite za okrožnico.

PREHLAD MEHURJA

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

OPOZARJAM OSEBO v St. Louis, Mo., ki mi je pisala pismo 18. novembra, da mi pošlje pravi naslov. Jaz sem pisal že 3 pisma, pa so bila vrnjena. — Matt Oresnik, 438-50th Ave., West Allis, Wis.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

POZOR! Zaščitite se proti nalezljivim bolezem! SANYKIT! Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČILA ZA MOŠKE Velika tuba. Kit (4's) \$1. Vsi lekarnariji San-Y-Kit Dept. B 82 Eastman St., New York. Pišite za okrožnico.

PREHLAD MEHURJA

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

OPOZARJAM OSEBO v St. Louis, Mo., ki mi je pisala pismo 18. novembra, da mi pošlje pravi naslov. Jaz sem pisal že 3 pisma, pa so bila vrnjena. — Matt Oresnik, 438-50th Ave., West Allis, Wis.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

POZOR! Zaščitite se proti nalezljivim bolezem! SANYKIT! Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČILA ZA MOŠKE Velika tuba. Kit (4's) \$1. Vsi lekarnariji San-Y-Kit Dept. B 82 Eastman St., New York. Pišite za okrožnico.

PREHLAD MEHURJA

12325 Srčno veselje 70c 39175 Sveta noč, blažena noč 75c Za poštnino pošljite 35c.

IVAN PAJK 24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.